

Podmaniczky Imre búcsúzó szavai id. Gyombolai Márton temetésén

Kedves Testvérek!

Dicsérni jöttem Marcit, nem temetni, - hogy megfordítsam Antonius gyászbeszédének kezdetét. Szeretnék egy csokrot összeválogatni abból a sok értékből, mely Isten ajándéka-ként Marci testvérünk életében virágzott ki. Virágos kert volt az élete, sok tövissel díszítve, - a legszebb szálakat igyekszem kiválasztani a rengetegből.

Hogyan is találkoztunk? '79 karácsonya előtt kerültem Vádra a Fehérek templomába káplánnak. Új helyen egy ideig elveszett az ember: se a helyét nem találja, se barátai nincsenek. Éppen a karácsonyi játékra készült az ifi csoport, élükön a Gyombolai-fiúkkal. Azt hiszem, a Kis Herceget próbálták. Mivel a plébánián nem örvendett nagy tisztességnek a Bokor, Marciéknál próbálták. Velük én is. Akkor találkoztam Marcival és Évával. Úgy fogadtak, mintha saját gyermekük lennék. Ez a testvéri szeretet, a család belső rendje és szeretet-sugárzása egészen lenyűgözött. Átsegített a kezdeti hetek ökörnyal-szerű kóvály-gásán, és tartósan bizonyult. Éva pótmamám lett, mindnyájan pedig - valóban krisztusi értelemben - testvéreim. Kétség nem fért hozzá, hogy akik így tudnak élni és szeretni, azok közt a helyem. Az sem volt kétséges, hogy én is a közösségükhöz szeretnék tartozni. Hogy aztán '81-ben elkerültem Vácról, befogadtak a saját kisközösségükbe, amit Gyurka bácsi vezetett. Ennek már 34 éve. Az idő szaladt, a barátság maradt.

Most, hogy hamvai jelenlétében bemutattuk érte a legszentebb áldozatot, tudatosan meg kell vallanunk, hogy most is köztünk van, köztünk vannak, mert Jézus velünk van, s azok is, akik Hozzá tartoznak. Illik, hogy a szép verseket faragó Marci testvérünk itteni jelenlétét versben énekeljem meg:

*Az Úrban békén elaludtakat – Messzeségben keresnünk nem szabad.
Szent ige szól, hogy sebünk bekötözze, – Krisztusban vannak, vele mindörökre.
Krisztusban. Nem valahol idegenben – nem ott, ahol álmok árnyéka lebben,
Krisztusban, Aki megígérte nekünk, – hogy minden napon itt lesz mivélünk.
Krisztusban itt, – Krisztusban ott. – Felelj: Van boldogabb találkozási hely?
Nincsenek messze! Mért a fájdalom? Itt vannak, csak a túlsó oldalon.*

/Dora Rappard/

Ott volt ő teljességgel népes családjában, mint Éva hű társa és gyermekei igazi atyja. Ott volt a kisközösségben, mint mérvadó és hiteles testvér, - hittel teljes, határozott véleményére mindnyájan adni tudtunk, mert meggyőződésből fakadt minden szava. Míves előadásai, elmélkedései sokak számára jelentettek lelki gazdagodást, iránymutatást, Jézushoz való közeledést. És ezek nem közhelyek. Sokak barátja, lelki vezetője volt.

Tudtuk, vártuk, hogy a nyári lelkigyakorlatok végén mindig meglep egy témához kapcsolódó verssel, - nem is maradt el soha. Versei, mint egyénisége és szavai, - határozottak, néha kemények voltak, mint a szépen szaladó vonat kattogása. Persze, - tanárember volt.

Nem csak igazat, hanem szépet is akart mondani. Mert ez illik Isten igéjéhez és Országához, ez illik az elkötelezett ember hitvallásához. *Cantare amantis est!* – mondja szent Ágoston. *Aki szeret, az dalol.* Mély Isten- és emberszeretetének megnyilvánulásai voltak dalai.

Nehéz időkben, amikor gyanús szemmel néztek a kisközösségre az egyházon belül is, Vácott ilyen probléma nem volt. Marciék igaz hite, ragaszkodása az egy, szent, katolikus és apostoli anyaszentegyházhoz, elfogadottá tette közösségi munkálkodásukat. Nem külső, harcos kritikusként, hanem belső segítőként élte meg katolikus hitét. Egyházközségében ugyanilyen hatásosan szolgált, családjával együtt.

Hogy a krisztusi hasonlóság megnyilvánuljon életében, el kellett temetnie leányát, majd oda kellett adni egy időre Évát, az élete párját. Éva temetésére érkezve ezzel jött elém: Nagyon bűnös vagyok. Lázadoztam. Lázadozom. Csak ez az egy kérésem volt: hogy én menjek el előbb. Vigasztaltam: Marci bátyám, te mindig lovagias és udvarias ember voltál! Légy hát udvarias és ereszd előre Évát! Azt hiszem, inkább kapaszkodott belé, ha előre eresztette is!

Az Úristen pedig sokkal jobb. Éva előre ment helyet készíteni. Marci meg egyre inkább ott volt, mint itt. Akinek a fele odaát van, az már maga is odaát van. *„Több annak a gondolatja, mint amennyi jó falatja...”* /A szegény asszony könyve/ Nemcsak testi gyengesége, hanem egyre szomjasabb vágya a találkozásra vezette el őt utolsó földi percéhez. Gondoljuk el, milyen édes találkozás lehetett az: Éva és Marcsi Imre bácsi társaságában fogadják a kapuban, ami megnyílt Marci számára! Ha most szomorkodtok, tegye könnyűvé bánatos lelketeket az ő találkozásuknak nagy öröme! Mi is, közössége testvérei, a hiánya miatti szomorúságunkat az atyai házban megélt boldogságukkal akarjuk vidámmá formálni.

Mi még egy ideig itt maradunk. Jó volna bekukucskálni mostani megpihent és békeséges életükbe. *„Hullatja levelét az idő vén fája...”* – Arany János Buda halála kezdősora illik ránk. Alig több mint egy év alatt elment Éva, Imre bácsi, most Marci. *„Hajt az idő, nem vár, elmegyünk mi, vének, - csak híre marad meg karunk erejének.”* Elmentek helyet készíteni nekünk, de amit erős karral és bátor szívvel építettek Isten országában, az velünk marad, velük együtt.

Hogy végét szakasszam, s ne legyek módfelett szószátyár, ismét egy verssel, Gárdonyi Géza buzdításával csukom rá az ajtót a múltra:

*Ne nézzetek rám borzalommal, ha meghalok,
Az a halott a koporsóban nem én vagyok.
Csak hamu az, elomló televény
a láng eltűnt. A láng: az voltam én!*

*S mikor a szónok a sírnál beszél
és végül kiált: „Hát Isten veled!” –
Ne le, a sírba integessen nékem,
fölfelé nyújtson búcsúzó kezét!*

*Sorsomnak gyászán ne keseregjetez,
s ne mondja a pap: „Íme, porba hullt!”
sirassátok az árva gyermeket,
s ne a rabot, aki megszabadult!*

Isten Veled és velünk is, Marci bátyám!

[Elhangzott 2015. március 6-án Vácott]